تاریخ ۱۴۰۵/۰۶/۱۴
شماره ۵۴۷
پیوست ---

بسمه تعالی

"شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی"

یکی از کهن ترین و پرسابقه ترین نهادهای جمهوری اسلامی است.

مقام معظّم رهبری (مدّظلّه العالی)

شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی
۱۳۵۹

جناب آقای دکتر حسین سیمایی صرّاف (دام عزه)

وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری

آنی

سلام علیکم

با احترام، ضمن آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون برای جنابعالی، همانگونه که مستحضرید تاریخ معاصر ایران و به‌ویژه دوره پهلوی، مجموعه‌ای از تحولات، سیاست‌ها و رخدادهای مهمی را دربرمی‌گیرد که شناخت دقیق و مستند آن‌ها، نه‌تنها برای فهم زمینه‌های شکل‌گیری انقلاب اسلامی، بلکه برای شناخت مسیر تحولات اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایران در دهه‌های اخیر ضروری است. با این حال، به نظر می‌رسد بخشی از این موضوعات مهم، به‌ویژه در قالب پژوهش‌های دانشگاهی و پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، هنوز به اندازه اهمیت تاریخی و اجتماعی خود مورد توجه قرار نگرفته‌اند.

از سوی دیگر، در فضای عمومی و رسانه‌ای، روایت‌های متفاوت و گاه متعارضی درباره وضعیت ایران پیش از انقلاب، عملکرد حکومت پهلوی، میزان توسعه‌یافتگی کشور و نسبت آن با شرایط امروز مطرح می‌شود؛ در حالی که پاسخ دقیق به این روایت‌ها، بیش از آنکه نیازمند جدل رسانه‌ای باشد، محتاج پژوهش‌های روشمند، مستند، تطبیقی و قابل ارجاع دانشگاهی است.

بر این اساس، شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی پیشنهاد می‌نماید آن وزارتخانه با بهره‌گیری از ظرفیت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، زمینه توجه بیشتر گروه‌های آموزشی و پژوهشگران تحصیلات تکمیلی را به این حوزه فراهم آورده و موضوعات مرتبط با بازخوانی مستند تاریخ دوره پهلوی و مقایسه تطبیقی ایران پیش و پس از انقلاب اسلامی را به‌عنوان یکی از حوزه‌های اولویت‌دار پژوهشی مورد حمایت و هدایت قرار دهد. در این چارچوب، پیشنهاد می‌شود موضوعاتی از قبیل موارد زیر در قالب پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری مورد مطالعه قرار گیرد:

۱ـ بازخوانی مستند عملکرد و سیاست‌های حکومت پهلوی در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و حقوقی.

۲ـ مطالعه و مستندسازی وقایع و سرکوب‌های سیاسی و اجتماعی دوره پهلوی و بررسی ابعاد و پیامدهای آن‌ها، از جمله وقایع ۱۵ خرداد، ۱۷ شهریور و سایر رخدادهای مهم تاریخ معاصر.

۳ـ مطالعات تطبیقی ایران پیش و پس از انقلاب اسلامی در شاخص‌هایی همچون آموزش و سواد، بهداشت و سلامت، زیرساخت، رفاه اجتماعی، توسعه روستایی، صنعت، مشارکت سیاسی، عدالت اجتماعی و دسترسی عمومی به خدمات.

٤ـ بررسی تطبیقی وضعیت گروه‌های اجتماعی از جمله زنان، کارگران، روستاییان، اقوام و اقشار کم‌برخوردار در دو دوره پیش و پس از انقلاب.

۵ـ مطالعه تطبیقی سیاست خارجی و استقلال سیاسی ایران پیش و پس از انقلاب و بررسی جایگاه ایران در نظام بین‌الملل.

نشانی: خیابان دکتر فاطمی جنب بانک سامان پلاک ۱۴۲ / دفتر ریاست: ۸۸۹۵۰۲۵۶ / دورنگار: ۸۸۹۸۰۲۵۳ / کدپستی: ۱۴۱۵۶۶۵۴۹۸

٦ـ بررسی نسبت توسعه و وابستگی در سیاست‌های اقتصادی و عمرانی دوره پهلوی و مقایسه آن با الگوهای توسعه پس از انقلاب.

۷ـ مطالعه روایت‌های تاریخی رقیب درباره دوره پهلوی و تحلیل علمی تفاوت روایت‌های داخلی و خارجی از وضعیت ایران پیش از انقلاب.

۸ ـ مطالعه تطبیقی وضعیت ایران در شاخص‌های کلان توسعه و رفاه با استفاده از داده‌ها و اسناد تاریخی و بین‌المللی، به‌منظور عبور از مقایسه‌های احساسی و رسیدن به تصویری مستند و علمی.

۹ـ بررسی دستاوردها، کاستی‌ها و چالش‌های جمهوری اسلامی در مقایسه با وضعیت پیش از انقلاب با رویکردی علمی، منصفانه و مبتنی بر داده؛ به‌گونه‌ای که پژوهش دانشگاهی صرفاً به اثبات یک پیش‌فرض سیاسی محدود نشود .

۱۰ـ گردآوری و تحلیل اسناد، خاطرات، گزارش‌های خارجی و منابع آرشیوی برای بازسازی علمی ابعاد کمترشناخته‌شده تاریخ معاصر ایران.

بدیهی است هدف از طرح این موضوعات، تولید پژوهش‌های صرفاً مناسبتی یا تکرار روایت‌های موجود نیست؛ بلکه ایجاد یک ادبیات علمی، مستند و قابل دفاع درباره تاریخ معاصر ایران و امکان ارزیابی عینی مسیر طی‌شده کشور در بیش از چهار دهه گذشته است. دانشگاه می‌تواند با فاصله گرفتن از روایت‌های کلیشه‌ای و ورود جدی‌تر به مطالعات اسنادی و تطبیقی، نقش مهمی در ارتقای کیفیت گفت‌وگوی تاریخی جامعه و پاسخ علمی به روایت‌های تحریف‌شده یا یک‌سویه ایفا نماید.

از این رو، پیشنهاد می‌شود آن وزارتخانه ضمن ابلاغ موضوع به دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، از ظرفیت سامانه‌های حمایت از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی، جشنواره‌های علمی، کرسی‌های نظریه‌پردازی و نشست‌های تخصصی برای جهت‌دهی و حمایت از این دسته مطالعات بهره گیرد.

شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی نیز آمادگی دارد در چارچوب ضوابط و مأموریت‌های خود، ظرفیت پژوهشی و اسنادی موجود و همچنین شبکه کارشناسان و مراکز مطالعاتی مرتبط را برای تسهیل دسترسی پژوهشگران به منابع، اسناد و موضوعات پژوهشی مورد نیاز در اختیار این فرایند قرار دهد.

امید است با اهتمام آن وزارتخانه، بخشی از خلأ موجود در مطالعات دانشگاهی تاریخ معاصر جبران شده و زمینه برای شکل‌گیری نسلی از پژوهش‌های مستند، تطبیقی و مسئله‌محور فراهم آید؛ پژوهش‌هایی که بتوانند گذشته ایران را نه صرفاً از منظر خاطره و روایت، بلکه بر مبنای داده، سند و تحلیل علمی در معرض قضاوت نسل امروز قرار دهند و گامی در جهت مقابله با پروژه تطهیر دوران منحوس و سیاه رژیم وابسته پهلوی باشد.

محمد حسین موسی پور

نماینده ولی فقیه و رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی